

33STE ZITTING. — 23 JUNIJ.

*Mededeeling van ingekomen stukken.*33ste ZITTING.

ZITTING VAN VRIJDAG 23 JUNIJ.

(GEOPEND TEN 2 URE.)

Ingekomen: 1°. missives van den Directeur van het Kabinet des Konings, houdende kennisgeving van de bekrachtiging van wets-ontwerpen door Z. M. den Koning; 2°. regeringsbescheiden en andere stukken; 3°. boekwerk; wets-ontwerpen. — Beraadslaging over de orde van werkzaamheden. — Trekking der afdeelingen.

Voorzitter de heer **Phillipse**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 27 leden, te weten de heeren:

Blankenheym, Michiels van Kessenich, van Vollenhoven, Smit, Cost Jordens, Hein, Hengst, van Swinderen, Fransen van de Putte, van Weel, 't Hooft van Benthuizen, Tonckens, de Vos van Steenwijk, van Sasse van Ysselt, Sassen, Cremers, van der Lek de Clercq, van Andringa de Kempnaer, van Eysinga, Taets van Amerongen, Viruly, Boreel van Hogelanden, van Aylva van Pallandt, Schimmelpenninck van der Oije, van Heeckeren van Wassenauer en van Beeck Vollenhoven;

en de heer Minister van Binnenlandsche Zaken.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De Voorzitter deelt mede dat zijn ingekomen:

I. acht en twintig missives van den Minister van Staat, Directeur van het Kabinet des Konings, houdende kennisgeving van de bekrachtiging door Z. M. den Koning van even zoovele wets-ontwerpen, als:

tot bekrachtiging van verkoop van Rijksground aan de gemeente Hellevoetsluis;

tot bekrachtiging eener met L. C. de Geep te Bergen op Zoom gesloten dading over novaal tiendregt onder de gemeenten Bergen op Zoom en Halsteren;

tot aanvulling der begrooting van het Fonds voortspruitende uit de kooprijzen van Domeinen voor de dienst van 1864;

tot vaststelling van uitgaven uit het fonds van verstrekkingen door het Departement van Marine, voor het dienstjaar 1865;

tot aanvulling der wet van 29 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 92), betreffende het verleen van pensioenen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt, niet begrepen in de wetten van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127 en 129), en op 's Rijks jagten en werkvaartuigen, mitsgaders aan hunne weduwen en kinderen;

tot onteigening van perceelen ten behoeve van de verruiming van de rivier de Waal bij Zaltbommel;

tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Heerenveen naar Leeuwarden;

tot naturalisatie van J. W. vom Ratff en negen anderen;

tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Eindhoven naar de Belgische grenzen in de rigting van Hasselt;

tot onteigening van perceelen ten behoeve der verbetering van den Neder-Rhijn boven Wijk bij Duurstede;

tot nadere regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1862;

tot vaststelling der reglementen op het beleid der regering in de kolonien Suriname en Curaçao;

tot regeling van het geneeskundig Staatstoezicht;

tot regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van geneeskundige, apotheker, hulp-apotheker, leerling-apotheker en vroedvrouw;

tot regeling der uitoefening van de geneeskunst;

tot regeling van de uitoefening der artsenijsbereidkunst;

tot goedkeuring van het verdrag betreffende de suikerbelasting tusschen Nederland, Frankrijk, België en Engeland gesloten;

tot herziening der bepalingen omtrent den accijns op de suiker.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

II. van den Minister van Binnenlandsche Zaken eene missive ten geleide van het verslag over de verrigtingen aangaande het armwezen over 1863;

van burgemeester en wethouders van Noordwijk, een afschrift van twee adressen, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gerigt;

van A. Vogelsang, burgemeester van Oud-Beijerland, eenige bescheiden in betrekking tot het wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft; en

eene missive van den voorzitter der gemeenteraad van Alkmaar, ten geleide van een afschrift van een aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gerigt adres, ter zake als voren.

Wordt besloten deze stukken voor kennisgeving aan te nemen en de bescheiden, waarvan in de missives melding is gemaakt, ter griffie der Kamer neder te leggen.

III. de navolgende verzoekschriften, als:

van de Vereeniging van en voor Nederlandsche industrielen tot ondersteuning van het wets-ontwerp tot wijziging van de gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft;

van den raad der gemeente Megen c. a., als boven;

van L. Haffmans en 22 andere ingezetenen van Venlo, als boven; van de kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch, als boven;

van A. de Borman en 13 andere ingezetenen van Sittard, als boven;

Regeling der werkzaamheden.

van de kamer van koophandel en fabrieken te Breda, als boven, en

van Petrus Regout en verscheidene andere industrielen, handelaars en neringdoenden, allen burgers van Maastricht.

Deze adressen zullen worden verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften.

De **Voorzitter** deelt verder mede dat van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen de navolgende door haar aangenomen wets-ontwerpen, als:

tot wijziging der gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft;

houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch Indië;

houdende nadere bepalingen nopens den accijns op het gedistilleerd;

die tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan J. H. Meijer en zes anderen;

dat tot verleen van een naderen termijn aan M. E. F. L. van Schauroth tot vervulling der voorwaarden gesteld bij art. 9 der wet van 28 Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44).

De **Voorzitter** stelt voor deze wets-ontwerpen te verzenden naar de afdeelingen, tot welker loting straks zal worden overgegaan.

De heer **Taets van Amerongen**: In onze laatste vergadering werd door den heer Cost Jordens het voorstel gedaan om het wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet aan te houden tot de andere belastingwetten in de Tweede Kamer zouden zijn afgedaan. Dewijl de wet op de personele belasting nog niet in de Tweede Kamer is behandeld, meen ik dat wij ons hebben te houden aan het besluit, vroeger op het voorstel van den heer Cost Jordens genomen. Ik neem dus de vrijheid aan de Kamer voor te stellen, het wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet aan te houden tot al de wetten van finantielen aard in de Tweede Kamer zullen zijn afgedaan.

De heer **Cost Jordens**: Daar de geachte vorige spreker mij in de zaak heeft betrokken, acht ik mij genoodzaakt een enkel woord in het midden te brengen. Ik heb vroeger het voorstel gedaan om het wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet toen nog niet naar de afdeelingen te verzenden. Bij het doen van dat voorstel en bij het melding maken van de betreffende finantiële wetten had ik voornamelijk het oog op de wets-ontwerpen betreffende de aequivalenten. Aangaande het voornaamste aequivalent, het gedistilleerd, hebben wij de zekerheid bekomen van de zienswijze der Tweede Kamer; zij heeft die wet aangenomen. Ook omtrent de andere aequivalenten, het geslagt en den wijn, weten wij nu dat geene wets-ontwerpen zullen worden voorgesteld, doch dat die zaak zal worden behandeld bij de Staatsbegroting, dus aan het einde van het jaar.

Ik meen dus dat wij voldaan kunnen zijn in dit opzicht. De geachte afgevaardigde uit Utrecht spreekt van de wet op het personeel; vergis ik mij niet, dan is in die wet eigenlijk geen aequivalent gelegen. Herrinner ik mij toch wel, dan is in de Memorie van Toelichting of van Beantwoording aangenomen, dat de wet op het personeel, zoo als die nu bestaat, vergeleken met de nieuwe wet, dezelfde resultaten ongeveer zal opleveren; en dat dus daarin niet ligt een aequivalent tot goedmaking van hetgeen het Rijk verliezen zal, maar enkel eene verandering van wet. Ik meen ook, dat die wet van het voorstel tot wijziging der gemeentewet is losgemaakt, en dat wij de finantiële uitkomsten van de operatie, als ik dit zoo noemen mag, van de gemeentewet voldoende kunnen beoordeelen, terwijl de wet op het personeel niet gerekend wordt daarop van invloed te zullen zijn, zoodat er geene reden bestaat om nu niet voort te gaan met de behandeling der toegezonden ontwerpen. Ik stel mij geen partij, ik laat de beslissing gaarne over, maar ik heb het meest over om het voorstel van den President te volgen, en om dus het voorstel tot wijziging der gemeentewet onder handen te nemen.

De heer **van Beeck Vollenhoven**: Ik heb het voorstel ondersteund van den heer Taets van Amerongen en wel op grond dat naar mijne meening er eene zeer groote connexiteit bestaat

tusschen de wet houdende wijziging der personele belasting en de wet welke thans voorgesteld wordt naar de afdeelingen te verzenden. Ik ben het met den laatsten spreker eens, dat volgens de berekeningen van den Minister van Financien daardoor weinig wijziging zal gebragt worden in de totale opbrengst der belasting op het personeel, maar niet omtrent de wijze hoe de verschillende verdeelingen zullen plaats hebben, en dat geloof, ik dat van zeer groot belang zal zijn te weten bij de behandeling van de wet tot wijziging der gemeentewet. Door de wet op het personeel toch worden lasten verplaatst, en dit kan op het meer of minder aannemelijke van de wet tot wijziging der gemeentewet voor sommigen onzer van invloed zijn. Ik meen dus het voorstel van den heer Taets van Amerongen te moeten blijven ondersteunen.

De heer **Cremers**: Ik heb in de vorige vergadering, toen besloten is het wets-ontwerp niet dadelijk naar de afdeelingen te verzenden, gestemd tegen de meerderheid. Ik meende, dat het voldoende zou zijn den wensch uit te drukken, dat dit wets-ontwerp niet dadelijk wierd behandeld, dewijl ik, althans op dat oogenblik, niet den tijd had gehad om dit belangrijk wets-ontwerp, dat bovendien ook nog belangrijk gewijzigd is, behoorlijk te bestuderen onder onze andere gewichtige werkzaamheden. In den regel acht ik mij verplicht, wanneer ik tot de minderheid heb behoord, het besluit van de meerderheid te eerbiedigen; nu evenwel moet ik vragen, of het toen genomen besluit niet zeer vereenigbaar is met het thans door den Voorzitter gedane voorstel tot dadelijke behandeling. Er is wel besloten om het wets-ontwerp niet naar de afdeelingen te verzenden, zoolang niet al de wets-ontwerpen daarmede in verband staande zouden zijn ingekomen; er is nu slechts een wets-ontwerp ingekomen maar, zoo als de heer Cost Jordens zeer te regt zegt, het belangrijkste wat dit punt aangaat, en dat het meest genoot heeft om de behandeling uit te stellen. Daarin zit voor het grootste gedeelte het aequivalent, en dit is aangenomen door de Tweede Kamer. Welke wetten zouden wij nu nog verder afwachten? Die op het geslagt? Maar het is reeds opgemerkt door den heer Cost Jordens, dat daaromtrent geene wijziging bij de wet zal gebragt worden; dat men dit bij de begroting zal regelen. Mogt op dit punt, even als op de overige, eene wet worden voorgedragen in de andere Kamer, is het te verwachten dat deze tot ons zal komen? Daarnaar te wachten kan de bedoeling van niemand zijn. De belasting op de thee is nog niet bij de Tweede Kamer ingediend. Daarop te wachten gaat niet aan. De belasting op het zegel en de voordragt op het personeel stel ik hier met de belasting op het zegel gelijk. Omtrent deze laatste belasting is eene wet bij de Tweede Kamer ingediend, waarvan het gevolg zal zijn vermindering van opbrengst. Maar voor de behandeling van het tegenwoordig wets-ontwerp hebben wij het lot van het wets-ontwerp op het zegel in onze handen; wij behoeven de beraadslaging daarover bij de Tweede Kamer niet af te wachten. Het geldt hier eene bestaande belasting. Wij zijn altijd bij magte, indien deze Kamer meent dat de toestand van 's lands financien niet toelaat wanneer de wijziging in de gemeentewet aangenomen is, om de belasting van het zegel op de dagbladen op te heffen, om de wet af te stemmen en het verlies, dat in die opheffing zou gelegen zijn, aldus te vermijden. Ik vraag aan den geachten afgevaardigde uit Amsterdam, indien het waar mogt zijn, dat het aequivalent eenigzins gevaar kon lijden door de wet op het personeel, of men dan niet bij magte zou zijn om ook die wet af te stemmen. Wij hebben een aequivalent noodig tegenover het verlies; maar wij hebben hier geen aequivalent-wet noodig, wanneer de belastingen in quaestie eenvoudig bestaan kunnen blijven, indien dit moet geschieden.

Ik vraag, of er nog niet eene andere reden bestaat om deze wets-ontwerpen volgens het Reglement van Orde naar de afdeelingen te verzenden. Er zal juist uit het onderzoek in de afdeelingen blijken, of er werkelijk zulk een nauw verband bestaat tusschen deze wets-ontwerpen en die welke ons nog staan te wachten. De Kamer kan daarna, na rijp beraad, beslissen, of die wets-ontwerpen al dan niet aan de algemeene beraadslaging kunnen onderworpen worden. Dan zal er niets gepraejudiceerd zijn, ook niet voor degenen die vreezen voor 's lands financien, omtrent welke ik nog niet geheel gerust ben.

Om deze redenen meen ik te mogen stemmen tegen de meerderheid, die vroeger het besluit van niet-verzending naar de afdeelingen heeft genomen.

De heer **Sassen**: Ik moet zeggen, dat ik niet wel begrijp het voorstel van den geachten afgevaardigde uit Utrecht, om alleen het wets-ontwerp ten aanzien van de wijziging der gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft buiten onderzoek

Regeling der werkzaamheden.

van de afdeelingen te houden, en ten aanzien van het ontwerp, houdende nadere bepalingen nopens den accijns op het gedistilleerd, geen voorstel te doen. Beide toch zijn in het voorstel van onzen geachten Voorzitter tot verzending naar de afdeelingen begrepen. Indien ik mij niet vergis, is het laatste wets-ontwerp een uitloeijsel van het eerste. Nu dunkt mij dat het onderzoek van het wets-ontwerp omtrent het gedistilleerd moeilijk kan plaats hebben zonder het onderzoek van het wets-ontwerp tot afschaffing der gemeente-accijnsen, want geen lid der Vergadering zou, naar het mij voorkomt, de verhooging van het gedistilleerd zonder de afschaffing der gemeente-accijnsen willen aannemen. Het vervallen toch van den accijns op het gedistilleerd bij de gemeenten is een hoofdgrond, waarom die bij het Rijk, tot vinding van het equivalent, zou worden verhoogd. Ook om die reden kan ik het voorstel van het geachte lid uit Utrecht niet ondersteunen.

De heer van Eysinga: Slechts een kort woord. Ik wensch voorop te stellen, dat ik niet tegenwoordig ben geweest bij de behandeling der motie van orde, die tot deze discussie aanleiding geeft, zoodat ik dus noch tot de meerderheid, noch tot de minderheid heb behoord, noch ook aan de behandeling daarvan heb kunnen deel nemen. Ik neem evenwel thans de vrijheid het voorstel van onzen geachten Voorzitter te ondersteunen.

Ik zal niet veel voegen bij hetgeen ik reeds hieromtrent heb gehoord; alleen wil ik dit zeggen: ieder is de beste uitlegger van zijne eigene woorden; wanneer wij nu vernemen van den voorsteller van de motie van orde, den heer Cost Jordens, dat het zijne bedoeling niet is geweest om de behandeling van dit wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet geheel ter zijde te stellen tot dat alle financiële voordragten van de Tweede Kamer tot ons zouden zijn gekomen, maar slechts om dit te doen voor het toenmalige oogenblik; terwijl hij nu in overweging geeft om het wets-ontwerp thans wel te behandelen, dan geloof ik dat, wanneer men de bedoeling der motie van orde opvat naar den geest van den voorsteller, er nu geen verschil over kan zijn, of de behandeling van het wets-ontwerp moet thans volgen. Ook op dezen grond ondersteun ik alzoo het voorstel van onzen geachten Voorzitter.

De heer Taets van Amerongen: Ik wensch den heer Sassen te antwoorden, dat ik wel degelijk heb gemeend ook de behandeling van de andere financiële wetten uit te stellen. De geachte afgevaardigde heeft gevraagd, of het mijne bedoeling was, dat deze Kamer thans het wets-ontwerp tot wijziging van den accijns op het gedistilleerd wel in behandeling zou nemen; neen, dat is mijne bedoeling niet geweest, maar wel om met de behandeling der financiële wetten te wachten tot dat de Tweede Kamer die *alle* had afgedaan. Dat besluit is door deze Kamer genomen, en wij zouden ons zelven niet gelijk blijven, wanneer wij thans daarvan afweken.

De heer Thorbecke, Minister van Binnenlandsche Zaken: Mijnheer de President, de Kamer vergunne mij een paar woorden in 't belang van de zaak en van den tijd. De Kamer late mij voor het oogenblik onderstellen, dat het wetsontwerp tot wijziging van de gemeentewet hare goedkeuring zal wegdragen; dan is er veel te doen, en binnen korten tijd. Het is nu reeds drie weken geleden, dat dit ontwerp door de Tweede Kamer is aangenomen; wanneer ik nu onderstel, dat nog eens vier weken gewacht worde, hetgeen ligt het gevolg zou kunnen wezen van een wachten op het aannemen van de wet betreffende het personeel in de Tweede Kamer, — dan zullen wij ongeveer het einde van Julij bereikt hebben; is vervolgens het ontwerp tot wijziging van de gemeentewet door deze Kamer goedgekeurd, dan zullen meest alle gemeentebesturen aan het werk moeten gaan, en zal inzonderheid het Departement van Binnenlandsche Zaken de correspondentie moeten openen met de Gedeputeerde Staten tot instelling eener enquête betreffende de gemeenten, die zich zelve niet zullen kunnen helpen, maar geholpen moeten worden; eene instructie, die vóór het eind van het jaar moet voltooid zijn.

Een ander belang roept de handel in. Het tractaat met Frankrijk is geparapheerd in de onderstelling dat het met 1° Julij in werking zou kunnen treden. Met dat tijdstip komt het tractaat tusschen het Tolverbond en Frankrijk in werking. Ten gevolge van dat tractaat zullen de goederen, uit het Tolverbond over Hamburg en Bremen naar Frankrijk gebragt, worden beschouwd als direct komende uit het Tolverbond. Hetzelfde kan op dit oogenblik reeds gebeuren over België, omdat het tractaat tusschen Frankrijk en België reeds bestaat. Dat voordeel zullen wij, met onzen grooten transit-handel tusschen Duitschland en Frankrijk, eerst genieten ten gevolge van het te sluiten tractaat. Hoe langer dit wordt uitgesteld, des te meer zal de weg genomen worden over de

plaatsen die ons reeds vóór zijn. Dat tractaat kan eerst, nadat deze Kamer de wijziging der gemeentewet, de Oost-Indische tarieven en het ontwerp betreffende het gedistilleerd zal hebben aangenomen, aan de Tweede Kamer worden onderworpen. Wacht nu deze Kamer op de beslissing over de aldaar aanhangige wets-ontwerpen, dan zal zij een zeer langen weg kiezen om eindelijk te bereiken hetgeen waarvan toch ook zij de afdoening nog in deze zitting, en wel zoo spoedig mogelijk, wel hoogst wenschelijk en raadzaam zal achten.

De heer van Andringa de Kempnaer: Even als mijn mede-afgevaardigde uit Friesland was ik niet tegenwoordig bij de behandeling op 1 Junij jl. van de vraag der verzending van het wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet naar de afdeelingen. Dit is daaraan te wijten, dat die beraadslaging plaats had na eene zitting met gesloten deuren over huishoudelijke zaken, en dan gaan sommige leden soms te vroeg heen. Ware ik echter tegenwoordig geweest, ik zou gestemd hebben in den geest van den heer Cost Jordens, want de wijziging der gemeentewet moge in verband staan met het tractaat met Frankrijk, of met de vraag of eenige, welligt vele goederen langs de spoorwegen hier doorgetrokken zullen worden, zeker is het dat deze Kamer, wil zij zich niet geheel laten wegcijferen, over zulke hoogst belangrijke wets-ontwerpen hare stem niet mag uitbrengen zonder met de zaak zelve geheel bekend te zijn. Toen nu, nadat wij onderscheidene dagen drukke vergaderingen en overwegingen in de sectien hadden gehad, dit wets-ontwerp te laatster ure inkwam, waren wij niet op de hoogte van deze diep ingrijpende zaak; wij kenden de discussie, in de Tweede Kamer gehouden, niet; onvoorbereid, als het ware onbekookt, zou deze Kamer zich hebben moeten laten gebruiken als eene stemmachine.

Thans echter heeft de zaak eene meer voegzame houding; wij kennen de denkbeelden der Regering en de handelingen der Tweede Kamer, en wij weten wat in de plaats zal treden en hetgeen aan de gemeenten zal worden afgestaan. Ik verschil dus van gevoelen met ons geacht medelid uit Utrecht. Er zijn, naar ik meen, thans geene termen meer aanwezig om de behandeling van dit wets-ontwerp te verschuiven. Ik geloof, dat men ronduit zijn gevoelen kan ontwikkelen en dat wij de zaak kunnen wikken en wegen, maar dat de Regering nu ook regt heeft te weten, welke beslissing deze Kamer zal nemen. Ik zal dus mijne stem geven aan het voorstel van onzen geachten Voorzitter.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het voorstel van den Voorzitter, om de van de Tweede Kamer ontvangen wets-ontwerpen naar de afdeelingen te verzenden, wordt in hoofdlijke omvraag gebragt en met 21 tegen 6 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: van Heeckeren van Wassenauer, Michiels van Kessenich, van Vollenhoven, Cost Jordens, Hein, Hengst, van Swinderen, Fransen van de Putte, 't Hooft van Benthuisen, Tonckens, de Vos van Steenwijk, van Sasse van Ysselt, Sassen, Cremers, van der Lek de Clercq, van Andringa de Kempnaer, van Eysinga, Viruly, Boreel van Hogelanden en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Aylva van Pallandt, Schimmelpenninck van der Oije, Smit, van Beeck Vollenhoven, van Weel en Taets van Amerongen.

De Voorzitter deelt mede, dat nog is ingekomen het navolgende boekwerk, van wege den Minister van Buitenlandsche Zaken: Verzameling der consulaire berigten en verslagen over nijverheid, handel en scheepvaart, 1ste jaargang, 3de aflevering.

Dit stuk zal worden geplaatst in de boekery der Kamer.

De Vergadering gaat thans over tot het trekken der afdeelingen.

De uitslag daarvan is, dat zullen behooren:

tot de eerste afdeeling de heeren: van Meeuwen, van Nispen van Pannerden, Bosch van Drakestein, Smit, Messchert van Vollenhoven, van Eysinga, Cost Jordens, Tonckens, de Villers de Pité en Michiels van Kessenich;

tot de tweede afdeeling de heeren: van Sasse van Ysselt, van Aylva van Pallandt, Nobel, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Vollenhoven, Fransen van de Putte, Huydecoper van Maarsseveen, van Swinderen, van Andringa de Kempnaer en van Heeckeren van Wassenauer;

Trekking der afdeelingen.

tot de *derde afdeeling* de heeren: Sassen, Verschoor, Hein, 't Hooft van Benthuizen, Viruly, Boreel van Hogelanden, de Vos van Steenwijk, Geertsema en Cremers;

tot de *vierde afdeeling* de heeren: Hengst, Schimmelpenninck van der Oije, van Weel, van Beeck Vollenhoven, Hartsen, van der Lek de Clercq, Taets van Amerongen, Beerenbroek en Blankenheym.

De **Voorzitter** noodigt de leden uit zich naar hunne afdeelingen te begeven tot het kiezen van hare voorzitters en ondervoorzitters.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden.

VERBETERINGEN.

In de rede van den heer *Fransen van de Putte*, voorkomende op:

bladz. 263, kol. 2, reg. 1 v. b., staat: zij bij vele besluiten; lees: »zij bij de vele aanwezige besluiten»;

aldaar reg. 6 en 7 v. b., staat: van het tractaat; lees: »van de wet in»;

bladz. 227, kol. 2, reg. 12 v. o., achter de woorden: neder-geschreven is, te laten volgen: »en die der Regering. Ik zal»;

aldaar, reg. 2 v. o., staat: dat ik heftig bestreden heb; lees: »dat ik krachtig bestreden heb»;

bladz. 228, kol. 1, reg. 5 v. b., staat: De Regering had voorgesteld de emancipatie; lees: »immigratie»;

aldaar, reg. 15 v. b., staat: aan vele leden de Tweede Kamer; lees: »der Tweede Kamer.»

WETS-ONTWERPEN, INGEKOMEN IN DE ZITTING VAN 23 JUNIJ.

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET houdende wijziging der gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met eene herziening der Rijksbelastingen mogelijk en raadzaam is, de voorschriften der gemeentewet omtrent de plaatselijke belastingen te wijzigen,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

Art. 240 der wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 85) wordt gelezen als volgt:

Tot dekking der plaatselijke uitgaven kunnen de gemeentebesturen:

1°. beschikken over ten hoogste vier vijfde gedeelten van de opbrengst der Rijksbelasting op het personeel, in hunne gemeente geheven;

2°. de volgende belastingen heffen:

opcenten op de hoofdsom der grondbelasting;

opcenten op de hoofdsom der personele belasting en andere daarvoor vatbare Rijksbelastingen, direct naar het vermogen of inkomen geheven, met uitzondering van het patentregt;

hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen;

eene belasting op de honden;

eene belasting op tooneelvertooningen en andere openbare vermakelijkheden;

de regten, loonen en andere gelden, bedoeld in art. 238.

Art. 2.

Art. 241 wordt gelezen als volgt:

Belastingen op voorwerpen van verbruik worden niet geheven.

Art. 3.

Art. 242 wordt gelezen als volgt:

Het getal der opcenten op de grondbelasting kan voor de gebouwde eigendommen tot veertig, voor de ongebouwde tot tien gaan.

Art. 4.

In het tweede lid van art. 243 wordt gelezen, in plaats van *vierde zinsnede*, »zesde zinsnede.»

Art. 5.

Art. 244 vervalt.

Art. 6.

Art. 245 wordt gelezen als volgt:

In de hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen worden uitsluitend aangeslagen zij, die in de gemeente hun hoofdverblijf houden, en zij die er verblijven.

Daarin wordt, over een dienstjaar:

door hem, die niet dat geheele jaar in de gemeente zijn hoofdverblijf hield of er verbleef, slechts voor zooveel twaalfden gedeeld, als zijn hoofdverblijf of verblijf in de gemeente maanden heeft geduurd; gedeelten van maanden voor geheele te rekenen;

door hem, die geene drie maanden van dat jaar in de gemeente verbleef, niet bijgedragen;

door hem, die, ter waarneming eener openbare betrekking, in eene gemeente buiten zijn hoofdverblijf tijdelijk vertoeft, in die gemeente niet bijgedragen.

In welke gemeente het hoofdverblijf, waarvoor men steeds in de lasten bijdraagt, gevestigd zij, wordt niet uitsluitend naar de verklaringen, in art. 76 van het Burgerlijk Wetboek bedoeld, maar naar omstandigheden beoordeeld.

Art. 7.

Art. 246 vervalt.

Art. 8.

Art. 247 wordt gelezen als volgt:

Heffing van opcenten op de hoofdsom der personele belasting is niet geoorloofd, tenzij de opcenten op de hoofdsom der grondbelasting tot het in art. 242 genoemd cijfer zijn opgevoerd en een hoofdelijke omslag of andere directe belasting worde geheven, welker opbrengst met het bedrag der te heffen opcenten op de personele belasting minstens gelijk sta.

Art. 9.

De artt. 248 tot en met 252 vervallen.

Art. 10.

Art. 255 wordt gelezen als volgt:

Bijzondere wetten, vóór 1 Januarij 1866 voor te dragen, wijzen de gemeenten aan, in wier belang, uit hoofde van bijzon-